

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošljejo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 23. marca 1915.

Št. 24.

Z bojišč.

Boji v Karpatih.

Dunaj, 18. sušca. V Karpatih je bil na višinah zapadno od Laborczreva napad močnejših sovražnih čet po krvavem boju odbit z velikimi izgubami za nasprotnika. Več sovražnih kompanij je bilo pri tem uničenih.

Ravnotako so se ponesrečili v jugozahodni Galiciji ponovni poizkusi Rusov, zavzeti posamezna opirališča v naših postojankah s presenetljivim prodiranjem po številu močnejših sil. Pri odbitju teh napadov, ki so se ponesrečili povsod iz najbližjih distanc (razdalj) v ognju naših čet, je bilo ujetih 280 mož.

V vseh drugih frontah se ni nič bistvenega izpremenilo.

Namestnik šefa generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Črnovice v Bukovini.

Črnovice, 18. sušca. Včeraj in danes je naša artiljerija z uspehom napadla sovražno postojanko. Grmenje topov traja dalje. Danes je bil tu deželni predsednik grof Meran, da upostavi zopet vlado. Že nad 60 magistratnih uradnikov dela na rotovžu. Mesto si počasi opomaga in številne prodajalne so zopet otvorene.

Nemško poročilo.

Berolin, 18. sušca. (Kor. ur.) Veliki glavni stan 18. sušca 1915.

Zapadno bojišče.

Francoski sunek proti naši postojanki na južnem obronku Loretto - višine je bil odbit.

Francoski delni napadi v Champagni severno od Le Mesnil so bili s protinapadi ustavljeni. Tam včeraj zvečer nanovo započel francoski napad je bil z velikimi izgubami za sovražnika odbit.

V Argonih so boji včeraj ponehaval. Francoski letalci so na odprto alzaško mesto Schlettstadt metali doli bombe, od katerih je le ena imela učinek, udarila je v seminar za učiteljice, ubila dva otroka in deset hudo ranila. V odgovor na to so bile danes ponoči metane na trdnjavo Calais bombe s težkim kalibrom.

Vzhodno bojišče.

Ruski napadi na naše postojanke med Pissekom in Orzycem, kakor severovzhodno od Praszysza, so bili tudi včeraj brez uspeha nadaljevani.

Zapadno od Szkwę smo ujeli 900, vzhodno pa 1000 mož in zaplenili 4 strojne puške.

Poceni uspeh so dosegle ruske domobranske čete z vpadom v najsevernejši pas vzhodne Prusije v smeri na Memel. Plenile so in zažgale vasi in graščine.

Za kazen je naloženo mestom na ruskem ozemlju, ki smo ga zasedli, da morajo plačati večje svote kot odškodnino. Za vsako od teh divjih čet na nemškem ozemlju zapaljeno vas ali tri graščine na ruskem ozemlju, ki smo ga zasedli. Na vsak požig v Memelu se bo odgovorilo s požigom ruskih vladnih poslopij v Vuvalkiju in drugih v naši oblasti se nahajajočih okrajnih glavnih mest.

Najvišje armadno vodstvo.

Japonci prevažajo čete.

Kodanj, 18. sušca. »Novoje Vremja« poroča iz Tokia: Promet trgovskih ladij z Japonskega v kitajska pristanišča je ustavljen, ker so se začele prevažati čete.

Milano, 18. sušca. »Italia« poroča iz New Yorka, da je Severna Amerika izročila 15. t. m. v Tokio že drugo ostro noto zavoljo kitajsko-japonskega spora.

Štokholm, 18. sušca. Po poročilih iz Pekinga se je v Saseho vkrcalo 122.000 mož japonskih čet, da se prepeljejo na Kitajsko.

London. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Pekinga: Poročilo, da so odposlali Japonci na Kitajsko večje število čet, ki jih spremljajo vojne ladje, postruje položaj na Kitajskem. Trdi se, da je zapustila neka divizija Dalnji, da nadomesti navadno posadko v Mandžuriji. Brigado, ki se zdaj nahaja v Tsingtavu, nadomeste z drugo brigado.

× × ×

BOJI NA MORJU.

Nemška mala križarka »Dresden« potopljena.

Berolin. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Angleška admiraliteta razglasa uradno, da so angleške križarke »Kent« in »Glasgow« in pomožna križarka »Orama« naletele v Tihem morju pri otoku Juan Fernandez na Njegovega Veličanstva malo križarko »Dresden«. Po kratkem boju je nastal na križarki »Dresden« vsled eksplozije shrambe za municijo požar, nakar se je ladja potopila. Posadko so rešile angleške križarke.

Namestnik šefa generalnega štaba:
pl. Behnke.

Kako se je trojni sporazum sporazumel glede Dardanel.

Graški listi priobčujejo po »Journal de Genève«: Vlade trojnega sporazuma so se v dardanelskem vprašanju zedinile. Carigrad naj postane mednarodno mesto, katero bodo upravljale Ruska, Angleška in Francoska. Vožnja skozi Dardanele in Bospor bodi prosta. V posebno zadoščenju Rusije se bo v cerkvi sv. Sofije zopet uvedla krščanska služba božja.

Poškodovane ladje pri Dardanelah.

Berolin. »Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Turkom se je posrečilo, da so v Kumbale razvrstili nove težke topove, ki so včeraj ponoči ljuto odgovarjali na ogenj francoskega brodogoja. Na Malto so odpeljali dve

Podlistek.

Povodnji mož.

(Prevel Podravski.)

Danes želar Mlakar, ki je bil star strasten ribič, ni spal tako, kakor po navadi, ni spal vso noč, ki jo je prebil s svojim ribarskim orodjem na bregu reke Hornade, ki teče poleg male vasi. Bilo je še zgodaj in že je stal sredi vasi pred hišo, pušil mirno tobak iz svoje majhne lesene pipice, ozirajoč se okrog po hišah, kjer so ljudje že vstajali.

Bil je to starec zelo medle postave, ki se je radi starosti že močno nagibal k zemlji; lice mu je bilo žolto, prepreženo z vraskimi, toda z nekakšnim dobrotljivim izrazom v polugaslih očeh. Glavo mu je pokrival velik klobuk, ki je bil sicer že precej oguljen in obledel; izpod njega so kukali dolgi, s srebrnimi nitmi obilno prepreženi lasje. Obleko je imel lahko; na sebi je imel debelo plateno, plavkasto pobarvano »Razajko«, kratak jopič, običajno kurtka imenovan, staro, že oguljeno, toda snažno oprano srajco, zatlačeno za platnene hlače, ki so tičale v obnošenih škornjih.

Nestrpljivo je postopal precej časa z mesta na mesto, pa kar naenkrat se je zravnal

ter šel k bližnji kmečki hiši, kjer je pred durmi zagledal gospodarja.

»Bog vam daj dobro jutro!« ga je pozdravil že od daleč.

»Bog vas usliši! Bog vas usliši!« odvrne mu kmet, pritiskajoč si s prstom v pipi tleč tobak. »A kako, da ste, gospod Mlakar, danes vstali tako zgodaj? Ali ste dolgo ribarili sinoči?«

»Ribaril? To se ve, da sem ribaril. Toda le poslušajte; zlod me je zanesel prvič v mojem življenju tjakaj k mlínu, kjer že ves čas, odkar ribarim, še nikdar nisem bil. Šele včeraj popoldne sem zablodil tjekaj. No, mogoče, da je tako moralo biti. Ni mi dalo miru, dokler nisem zanesel tjekaj vseh ribarskih inštrumentov — tako je imenoval Mlakar svoje ribarsko orodje — ter sem se pripravil za lov. O tem mestu ljudje pripovedujejo marsikaj, in povest, da baje ne pomeni ničesar, da je le izmišljena. Toda pravim vam, da temu ni tako, da nekaj vendar tiči v tem. Dobro mi je bilo znano, da ima vse svoje vzroke in radi tega tudi nisem zahajal tjekaj. Saj imam drugih krajev dovolj, čemu torej hoditi tjekaj, kjer je še podnevu tako žalostno kakor v Mrtvem morju, a tem hujše še ponoči? — Ondi namreč straši utopljenec. — No, saj več ne pojdem tjekaj!«

»A čemu ne?«

»Utopljenca sem videl sam ondi.«

»Kaj vendar pravite?«

»Ni bilo temu drugače! Ko sem ondi hodil po obrežju, kadil tobak in ogledoval vodo, veste, da je preteklo nekaj časa, ko se je popolnoma stemnilo, v vasi je vse utihnilo in dobro sem čul uro, ki je bila v cerkvenem zvoniku v Hrabušicah. Šlo je že proti enajsti, ko sem sedel pod ono veliko staro jelšo in dremal. Ne vem v resnici, kako dolgo sem sedel ondi, ko me končno vzdrami hlad. Vstanem, drgnem si oči, med tem pa bije v stolpu enajst! To je pa tako otožno in zategljivo, kakor bi zvonil mrliču. »Ura duhov!« si pomislim ter se oziram okrog sebe in po sebi, toda povsod je bilo tiho, otožno, samo nad mlinom je hrumela voda z jezom. Pa sem se vsedel znovič, si podprl glavo. Bilo mi je nekako tužno pri srcu. Sam o polnoči in na tem zloglasnem mestu, kate-rega sem se ogibal vse svoje življenje. Saj je ondi utonilo že toliko ljudi. A to radi bedne ribice! In jezil sem se sam nase, da sem šel tjekaj. No, ko sem tako sedel, se mi je zazdelo, kakor bi bruna na jezeru pokala. Pogledal sem tjekaj, toda ničesar nisem videl, pa sem si mislil, da se mi je samo sanjalo. Toda bruna so jela pokati znovič. Sedaj pa sem že vstal, drgnil si oči, da sem dobro videl. In ves sem se tresel od groze; na jezo

težko poškodovani angleški križarki; ena je bila 20krat zadeta.

Rotterdam. »Daily Telegraph« poroča iz Tenedosa: Krogle turških topov so med operacijami proti Dardanelami sedemkrat zadele angleško križarko »Triumph«.

Enajst bojnih ladij poškodovanih.

Atene. Dosedaj so prepeljali 11 poškodovanih bojnih ladij izpred Dardanel na otok Lemnos.

Na lovu na nemško križarico »Prinz Eitel Friedrich«.

Basel. (Kor. urad.) Iz New Yorka poročajo »Baseler Nachrichten«, da so se angleške bojne ladje zbrale pri rtu Henry ob obali Virginije, da ujamejo nemško pomožno križarico »Prinz Eitel Friedrich«.

Boj za Dardanele.

Berolin. (Kor. urad.) Glasom nekega poročila »Lokalanzeigerja« iz Ženeve je smatrali angleško križarko »Amethyst«, ki je prodrla v Dardanelah notri do Nagare, vsled poškodb, ki jih je zadobila od turških baterij, za izgubljeno.

Čuječnost voditeljev obrežnih baterij je zabranila drugim križarkam zaveznikov, da bi prodrle s polno paro mimo Nagare.

Francozi upajo v enem mesecu . . .

Milana. »Corriere della Sera« priobčuje razgovor svojega korespondenta s poveljnikom francoske lazaretne ladje »Canada«, ki s nahaja sedaj v Pireju. Francoski kapitan izjavlja:

Operacije proti Dardanelam potekajo normalno in zadovoljivo. Udeležuje se jih 14 angleških in 6 francoskih velikih vojnih ladij. Angleške ladje pripadajo povečini atlantiškemu brodovju, ki se je bojevalo tudi pri Falklandskih otokih. Čudno je, da se je dosedaj našlo le malo min. Ožina je sedaj do 10 km pred Čanakom očiščena min. Poveljniki brodovja računajo, da bodo morali nadaljevati obstreljevanje še mesec dni. Čim padejo utrdbe pri Čanaku, ne bo nobenih nadaljnjih težkoč več. Da bi bili Marmarski otoki utrjeni, ni resnica. Čete za izkrcanje so pripravljene v zalivu Mudros otoka Lemnos.

Okupacija Smirne je potrebna, da se zaplete tam se nahajajoči 13. turški zbor v boje in da se preruši zveza turške armade z Egiptom.

Dnevne novice in dopisi.

Novo molitve za mir. Na željo mnogih verskih družb je državni tajnik kardinal Gaspari včeraj izdal dekret, da se dne 21. marca po vseh cerkvah Evrope ponovi papeževa molitev za mir. Ta dan je bil prvotno določen za molitev izvenevropskih dežel. Zdaj bo molil na en dan celi svet. Z molitvijo so združeni posebni odpustki.

sem videl dvoje ognjenih oces, kakor dva leskeča se oglja, ki sta se oglju podrobno žarela.«

»Toda pojdite, kaj vse pripovedujete?« se je čudil kmet.

»Jaz sem takoj vedel, kaj je to,« nadaljuje Mlakar. »Kaj neki drugega kakor utopljenec. Toda nisem izgubil zavesti; mirno sem se prekrižal. Vedite, s tem se tudi duh prežene ter nima moči do človeka. Takoj pa je nekaj štrbunknilo v Hornado, jez je zaškripal in znovič je bilo tiho kot poprej. Samo v jezju je voda zamolklo hrumela.«

»Torej mi povejte sedaj, ali ni bil to utopljenec?« vpraša ga zavestno Mlakar, ko mu kmet, zatopljen v misli, ne odvrne ničesar.

»Drugače ni moglo biti, ako vzamemo v poštev te oči in skok v vodo,« izpregovori ta naposled.

»Z Bogom!« povzame Mlakar in z urnimi koraki, ne glede na svojo starost, odrine dalje. Izginil je skozi duri bližnje kmečke hiše, kjer se je valil iz dimnika proti jasnemu nebu stolp belkastega dima. Tudi ondi je pripovedoval svoj nočni dogodek.

Nato je Mlakar obiskal še nekoliko hiš. Čez trenutek je vedela že vsa vas, kaj ga je doletelo ponoči.

Papežev trud za izmenjavo za boj nesposobnih vojnih ujetnikov uspešen. Predlog sv. očeta, da se oprostijo tisti vojaški vojni ujetniki, ki za boj niso več sposobni, so vse vojujoče se države sprejele. To oprostitev za boj nesposobnih ujetih vojakov se že izvaja. Sveti oče so se pa zavzeli tudi za to, da bi tako ugodno postopali tudi v korist zadržanih civilnih, za boj nesposobnih oseb. Sveti stolici je došlo kmalu več odgovorov in čaka nadaljnih. Težava se je pokazala le med Angleško in Nemčijo. Angleška je namreč pritrdila, da naj se oprostijo tisti civilni ujetniki, ki so že prekoračili 55. leto, Nemčija pa zahteva da naj se oprostite vsi, ki so že prekoračili 45. leto starosti. Angleška vlada je nato prosila papeža za posredovanje pri Nemčiji. Na to posredovanje papeža je Nemčija ugodila želji.

Preskrba družin padlih, pogrešanih itd. Opozarjamo, da imajo vdove in sirote vseh pred sovražnikom padlih, vsled ran ali vojnih naporov umrlih, kakor tudi pogrešanih vojakov, vseeno, ali so dotični pripadali aktivnemu ali neaktivnemu stanju, pravico do preskrbe, o čemer so natančneje navodila v zakonu od 27. aprila 1887, drž. zak. št. 41 in v k temu izdani odredbi od 22. septembra 1887, drž. zak. št. 113, kakor nadalje v zakonih od 3. aprila 1891., drž. zak. št. 40 in od 28. marca 1896., drž. zak. št. 48.

Smrtna kosa. Dne 17. t. m. je umrl celovski advokat dr. Franc Luggin, star 50 let. V petek 19. t. m. so pokopali truplo v Kamenu pri Vetrinju.

Slovenske postne pridige v Celovcu. Kakor vsako leto, bodo tudi letos v cerkvi svetega Duha ob 8. uri zvečer slovenske postne pridige, začeni v sredo, dne 24. t. m. ter se končajo na cvetno nedeljo dne 28. t. m. Naj bi se teh pridig verniki tudi letos udeležili v obilnem številu.

Slovenske pridige v Celovcu. Slovenske vojake v Celovcu opozarjamo, da so slovenske pridige v Celovcu vsako nedeljo in praznik v cerkvi sv. Duha ob pol deveti uri dopoldne.

Z bojišča nam piše naročnik našega lista: »Veliko veselje mi napravi »Mir«, kadar pride na bojišče. Ne mislite, da ga čitam sam; čitamo ga skoraj vsi (pri divizijski pekarni), saj smo večinoma sami Slovenci, Istrijanci, Kranjci in Štajerci. Sedaj nam gre še precej dobro; slabo nam je pa seveda šlo, ko smo bili napadeni od ruske artiljerije, enkrat pa od kozakov. Ker bo že čas za plačati naročnino, vam pošljem štiri krone. Prosim za odgovor, če ste prejeli. (Vse v redu! Upr.) Med gromenjem topov konča pismo Vaš J. R.« — Iskrene pozdrave rojakom-junakom iz domovine! Domovina misli vsak dan na Vas in pošilja proti nebu goreče molitve, da bi se zdravi povrnili v slovenske domove, kjer Vas hrepeneče pričakujejo Vaši domači!

Uporaba moke in žita. Iz kroga poslanec Slovenske Kmečke Zveze, ki so posredovali zaradi uporabe žita in moke na Duna-

ju, objavlja »Sloven. Gospodar« poročilo: Osrednja vlada še pretekli teden ni imela pregleda čez zaloge žita in moke v avstrijski državni polovici, ker so namestništva še komaj dne 15. marca izgotovila popise in sestavila popisne podatke. Le toliko se je zagotovo izvedelo, da se bo za prebivalstvo, ki živi od mesa, odločila manjša vsota, kakor za prebivalstvo, ki se prehranja večinoma z moko. Vrhutega bodo dobile politične oblasti pravico, dovoljevati za okraje, kjer to zahtevajo razmere, za uporabo večje količine žita in moke, kakor bo določeno v odredbi. Tudi odredba, ki sedaj izide, bo le začasna in se namerava šele v poznejšem času izdati stalna odredba. Zelo važno je, da bo v drugi odredbi kaznovalna pravica odvzeta sodiščem ter prepuščena samo političnim oblastim. Turšice bo, kakor upajo merodajni krogi, dovolj dobiti iz Ogrske. Priprave za dobavo so vse gotove. Na opombo naših poslancev, zakaj se je dala dobava turšice dunajskemu veletrgovcu in večkratnemu milijonarju Fricu Mendelu in ne gospodarskim zadrugam, je zatrdil poljedelski minister, da Mendel ni žid in da gospodarskim osrednjim organizacijam ni mogel dobave izročiti, ker nimajo za to ne oseb ne priprav. Iz Ogrskega dobljeno turšico bo dal Fric Mendel sušiti v posebnih sušilnicah, zmleti in moka se bo po določeni ceni porazdelila po Avstriji. Naši poslanci so opozorili poljedelskega ministra, da se pri razdelitvi ne gleda samo na mesta, ampak tudi na one poljedelske kraje, kjer primanjkuje moke in žita.

Paša v državnih gozdih. Uradno se poroča: Prepoved o pitanju živine z žitom odteguje znaten del živil pitanju živine; ker se je omejilo klanje mlade živine in telet, se mora poskrbeti, da se razširi paša. Poljedelsko ministrstvo je zato naročilo vsem gozdarskim ravnateljstvom, kakor tudi ravnateljstvu grškega pravoslavne verskega zaklada, naj se leta 1915. dovoli paša na vseh primernih pašnikih gozdov, ki so last države ali gozdnih zakladov, v kolikor bi paša bistveno ne škodovala gozdarstvu.

Leonova družba. V sedanjih resnih časih ne smemo zanemariti kulturnega dela. Zato opozarjamo na prenovljeno Leonovo družbo, ki ima po svojih novih pravih imen »gojiti književnost v prosep krščanske kulture«. Vsak zaveden Slovenec naj bi bil član Leonove družbe. Za nezatno letnino 6 kron bodo člani razen velezanime aktualne revije »Čas« prejeli še tri knjige, med njimi eno leposlovno. Novi člani se sprejemajo še do konca tega meseca.

O obisku pri slovenskih junakih iz Spodnje Štajerske poroča »Berliner Tageblatt« Leonhard Adelt iz vojnega poročevalskega stana: Prišel sem k Spodnještajercem, ki so ležali na višini nasproti sedlu Koniczna. Rusi so pošiljali 15 cm granate preko gore k našim baterijam, ki jih je varoval visoki, rdečepobarvani križ. V dolini so ležale vasi Zdynra in Koniczna, na gozdnih

Na dvorišču pri Grubiču ga je napadel z lajanjem velik bel Dunča, toda ko ga je spoznal, je nehal lajati ter mahati z repom. Mlakar je pogostoma obiskoval starega Grubiča, ki je zahajal k njemu večkrat na pogovor. Pobožal je psa po glavi in šel v sobo.

Grubič je imel bolnega sina; sedel je na pol oblečen in na postelji, držeč v ustih kadečo se pipo.

»Pozdravljam te, Janko; dobro, da si prišel.«

»Saj sem si mislil, da te najdem doma,« reče Mlakar ter mu poda roko. »Sedaj imaš dovolj skrbi.«

»Imam jih, imam, in kdo ve, kako dolgo bo še trajalo. Pri nas sedaj ni najbolje. Včeraj nas je obiskal zdravnik, ki pa je nenavadno majal z glavo. Ljudje so mu svetovali še nekaj — pravijo, naj ujamemo mačka ter položimo sinu njegovo toplo kožo na prsi.

Grubič utihne ter se zamisli. Mlakar je prisedel bliže k postelji in si jel prižigati pipo, ki mu je bila ugasnila.

»Kaj, ti si pa danes tako dolgo spal?« je dejal Grubiču, toda le tako, da je nekaj rekel.

»Zato, ker si danes zgodaj vstal. Gotovo sinoči nisi lovil rib.«

Že je bilo dobro. Mlakar je samo čakal na te besede. Sedaj je lahko začel.

»A — kako da ne bi? A pri tem še kje? Ali mi verjamete, da sem bil pri jezju?«

Grubič izbuli nanj oči in usta se mu za polovico odpro. »Pri jezju si bil?« In ne čakajoč odgovora, je povpraševal dalje: »Ali nisi bil ondi pod staro jelšo?«

»Bil sem — a čemu me vprašaš?«

»Radi tega, ker sem šel tjekaj sam kakor prst z onim mačkom, ki so mi ga nasvetovali za bolnega sina. In zdelo se mi je, kakor da bi bil ondi nekdo sedel pod staro jelšo.«

Mlakarju je zašumelo v glavi. Izgledalo je uprav tako, kakor v mlinu, ki začne mleti, pa prazen nima kaj mleti. In njegov pogled je počival na Grubičevem licu.

»A koliko je bila ura, ko si šel preko jeza?«

»Na hrubašičkem stolpu je ura odbila enajst.«

»Pri moji veri! Jaz sem uprav ob tem času videl na jezju utopljenca . . .«

»Hm, jaz sem zopet videl nekaj pod staro jelšo, pa sem si takoj mislil, da je to utopljenec.«

»Jaz bi ne bil verjel, da je utopljenec, toda po teh očeh in po onem skoku v vodo.«

»Aha, to je bil maček! Pozabil sem bil vzeti meh s seboj. Šele potem mi je to prišlo na misel, toda nisem se hotel vrniti, da se ne bi zgodila nesreča. Mislil sem si, da mač-

višinah nasproti so se ukopali Rusi, katerih posameznike smo videli kot črne pike. Z daljnogledom smo ob robu gozda iskali Rusov. Malo pozneje smo videli volka. Bil je star, močan volk z gorovja, pepelnat. Bil sem gost pri polku. Pili smo sekt, ki je še ostal od poslanih darov, in studenčnico. In dognali smo, da smo se že srečali pred štirimisi meseci v bitki pr Novem mestu. Polk je korakal mimo nas pojoč. Pesem je bila tuja in otožna. Vprašali smo in izvedeli, da so bili to Slovenci, ki so peli v svojem jeziku. Podpolkovnik je pravil samo o svojih vojaki, ki so vrli in junaški fantje, pripovedoval je o mrtvih in o onih, ki so mu še ostali . . .

Kako naj ravnamo s svinjino, da se drži? S plečeti, slanino in klobasami je treba skrbno ravnati, da se držijo dalje časa. Plečeta in slanino (špeh) je treba dobro presoliti tudi v globokih legah. Pri tem je treba paziti zlasti pri plečeti, da so — po velikosti — 6 do 10 tednov v dovolj močnem presoljevanju. Okoli jih je treba s soljo dobro odrgniti, zlasti na mesnih delih, kjer ni kože. Med presoljevanjem je treba shraniti blago v kletah pri 6 do 12° C. Pri večji toploti se blago lahko pokvari; pri manjši toploti se pa sol prepočasi vsesava v meso ali pa se to sploh zabrani. Po presoljevanju se plečeta in slanina dajo pol dneva ali cel dan v vodo, da se solitev na zunanjih delih zmajša, na kar naj se dobro umijejo. Predno se povodijo, se sušijo na kakem zračnem prostoru, če mogoče s preprihom, več dni ali tednov, kakor je pač zrak, manj ali bolj vlažen.

Klobase se morajo posušiti takoj, ko so narejene. Med sušenjem blago ne sme biti izpostavljeno mrazu, vlažnemu zraku ali veliki vročini. Prekajevati se morajo pa počasi in sicer s srednje močnim hladnim in suho žagovino iz trdega lesa povzročnim dimom. Za daljše shranjevanje je treba prekajevati plečeta kake tri tedne, slanino do dva tedna, klobase do enega tedna.

Goljufije pri vojaških dobavah na Ogrskem. Neki dobavitelj sukna, namenjenega armadi, ki so ga zaprli, je priznal, da je ogo-ljufal armado v nekaterih mesecih za poldrug milijon kron. Veliko se govori tudi o provizijah in podkupovanju.

Razno iz vojne.

Kako dolgo bo trajala vojna?

»National Tedende« v Kodanju poroča, da je japonski general Oba, ki zasleduje vojno v ruskem glavnem stanu, v Petrogradu nekemu izjavil, da se je v svojem petmesečnem bivanju na Poljskem in v Galiciji prepričal, da vojna ne more trajati dalje, nego še nadaljnih šest mesecev. Operacije spomladi bodo odločilne.

Kaj menijo Turki o boju za Dardanele.

B u d i m p e š t a. (Kor. ur.) Predsednik turške zbornice Halil bej je sprejel sotrud-

ka na rami lahko prenesem. Toda ne! Komaj sem dospel k jezu, začul je maček nemara vodo hrumeti ali kaj drugega, pa se je jel zvijati in praskati. Na jezu sem obstal. Krepko sem držal mačka, da mi ne bi ušel. Že sem hotel iti dalje, toda med tem sem pogledal pod jelšo. Videl sem, da se je ondi nekaj zibalo in na misel mi pride utopljenec. Gospod Bog! Stal sem kakor primražen, maček se mi je izmuznil iz rok, in hup — planil je naravnost pod jez. Jaz pa sem hitel nazaj k Mikovu, odkoder sem nesel mačka in vrnil sem se šele ob času, ko se je že daniilo.

»Ti si nekako babjeveren,« jame ga oštevatil Mlakar. »Čemu bi moral biti to prav utopljenec? Toda z menoj — bilo je to kaj družega, te oči, ta skok v vodo!«

In starca sta se smejala drug drugemu.

»Jaz pa,« odmaja z glavo Mlakar, »že od ranega jutra hodim po hišah in razlagam ter pripovedujem — a evo, tu ga imaš!«

Popoldne je Mlakar odšel k jezu, da pobere svoje ribarsko orodje, ki ga je pustil ondi vsled strahu ponoči. Naj si je že bil na onem jezu pravi utopljenec, ali naj si je bil Grubič, se je on vendar nekako neveselo in bojzljivo oziral proti oni strani.

nika lista »Az Est« in se je temu nasproti izjavil glede različnih aktualnih vprašanj: Obleganje Dardanel nas v Carigradu in po vsej Turčiji pusti čisto hladnokrvne. V tem, da združena angleško-francoska mornarica po 25 dnevnom obleganju ne more pokazati nobenih uspehov, je dovolj jamstva, da so trdnjave tehnično izvrstno urejene in da je vodstvo izborna in da ostane obleganje, kakor do sedaj, tudi do konca brezuspešno. Kar se tiče bojev na suhem, so Rusi ob izbruhu vojne prodrli na turško ozemlje. Naša vojska pa je sovražno z veliko vehemenco zapodila nazaj in prodrla globoko v sovražno ozemlje. Vojskujoči se armadi si stojita sedaj v okraju Sarykamiš nasproti.

Glede nemških častnikov v Turčiji je izjavil Halil bej, da delujejo izborna. Občudujemo, je rekel, njihovo temeljito znanje in njih vestnost. Gospodarsko stanje Turčije je zelo dobro, državne finance izborne.

Družabniško življenje v Turčiji se od izbruha vojne sem ni izpremenilo. Predsednik turške zbornice se je slednjič zahvalil za podporo rdečega polumeseca od strani zaveznikov.

Ko bi Turki imeli 12 podmorskih čolnov...

Šefinženir Lebeuf, ustvaritelj francoskih podmorskih čolnov, hvali v dolgem članku v »Journalu« delovanje avstro-ogrskih podmorskih čolnov in piše, da so ti navzlic temu, da jih je malo, izborna izvršili svoj namen. Najprvo so dosegli, da je moralo ostati brodogradnja, ki je blokiralo avstrijsko obal, v veliki oddaljenosti. In v resnici je Avstro-Ogrska še vedno gospodarica Jadranskega morja in njene ladje nemoteno vozijo med Trstom, Puljem in Kotorom. Avstro-Ogrsko brodogradnja je moglo obstreljevati Bar, dočim so se morali Francozi omejiti na to, da so oddali par strelcev, ter se nato umaknili. Francoski dreadnought »Jules Fery« je meseca avgusta le komaj ušel nekemu avstrijskemu podmorskemu čolnu in tudi velika oklopna križarka »Waldeck-Rousseau« je mogla uiti svoji usodi le vsled tega, ker je hitrejša.

Šefinženir Lebeuf je končno izjavil, da se Francija more smatrati za srečno, da je srečno izteklo zadnje srečanje med enim izmed njenih najlepših oklopnih križark z 23.000 ton in nekim avstrijskim podmorskim čolnom. Avtor meni, če bi imeli Turki tucat podmorskih čolnov, bi bil vsak napad na Dardanele nemogoč.

Cerkvene vesti.

Olajšanje posta na veliko soboto. Na prošnjo prevzvišenega kneza in škofa krškega so sveti oče olajšali post na veliko soboto tako, da je od poldneva naprej, vstevši južno opoldne, dovoljeno jesti meso in si od poldneva naprej tudi ni treba več pritr-gati. S tem je ustreženo razmeram v naših krajih in že večkrat izraženim željam ter priča iznova, s kako skrbnostjo in natančnostjo da ustreza katoliška Cerkev časovnim razmeram.

Škofijske vizitacije v letu 1915. Za enkrat so določene škofijske vizitacije v l. 1915. za sledeče župnije: Dne 1. majnika Podkrnos; 2. majnika Kamen v Podjuni; 3. majnika Obirsko; 4. majnika Globasnica; 5. majnika Devica Marija na jezeru (Prevalje); 6. majnika Ojstrica; 8. majnika Gorenče; 9. majnika Št. Jurij na Vinogradih; 10. majnika Timenica; 15. majnika Št. Donat; 16. majnika Visoka Bistrica; 17. majnika Lölling; 18. majnika Maria-Waitschach; 19. majnika Silberegg; 29. majnika Oberhof; 30. majnika Ingolstal; 31. majnika St. Stefan bei Dürnstein; 1. junija Kraig; 5. junija Krnski grad; 12. junija Logavas; 13. junija Sv. Nikolaj v Beljaku; 14. junija Kamering; 15. junija Mühldorf; 16. junija Flattach; 17. junija Zagorica v Belanski dolini; 19. junija Št. Danijel v Zilski dolini; 20. junija Cirkovice (Kirchbach); 21. jun. Nicice (Mitschig); 22. junija Št. Štefan na Zili; 23. Ukve. Prevzvišeni knez in škof želijo, da z ozirom na vojni čas izostanejo vse slovesnosti. Verniki naj pa v obilnem številu prejmejo sv. zakramente, da zadobijo popolni odpustek.

**Alli ste že pridobili „Miru“
-- novega naročnika? --**

Zanimivosti iz vojne.

Šaljivec v vojni.

Stric Ivan je rad dobro jedel in prav tako tudi dobro pil in ko je bil poklican kot črnovojnik pod orožje, je odšel s precej dobro rejenim trebuškom. Po nekoliko mesecih je bil ranjen in se je vrnil kot rekonvalescent domov. Petletna Marica pa ga nika-kor ni mogla spoznati, ker je bil vitek, kakor kak plesni učitelj. Pa ga je vprašala: »Stric Ivan, ali so ti oni grdi Rusi odstrelili tudi — trebuh?« — Odposlanec neke nevturalne države je posetil na Angleškem koncentracijski tabor, v katerem so namestili Angleži nemške ujetnike. Eksclenca je vprašal: »Ali ujetniki umirajo tu pogosto-ma?« Flegmatični angleški nadzorstveni uradnik pa mu je odgovoril: »Ne, samo po enkrat.« — V nekem angleškem listu se čita: Častnik nekega škotskega polka je opazil vojaka svojega polka, ki je v najhujši plohi krogel klečal na tleh, imel oči obrnjene proti nebu, roke pa sklenjene, kakor bi bil molil. »Sramuj se«, je zakričal častnik, »ali se bojiš?« — »Ne, gospod stotnik«, je odgovoril vojak, »temveč le prosim Boga, da bi razdelil krogle prav tako, kakor so razdeljeni Viktorijini hrabrostni križci: 99 odstotkov častnikom in eden za moštvo.« — Berolinski »Ulk« pa se je takole ponorčeval iz tistih poročevalcev, ki gledajo na bojišču vse s povečevalnim steklom: Pri Sossonsu se nam je posrečilo zajeti cel letalski polk 4000 letal. Vsako letalo je bilo opremljeno z 42centimeterskim možnarjem. V Vogezi smo zajeli 17 podmorskih čolnov, kos otoka Helgolanda in britev. Severno od Arrasa je pribegnilo k nam 40.000 konjikov. Vsak je pripeljal s seboj po dva konja in po en golaš. Pri naskoku na La Basée nismo imeli nikakoršnih izgub. Narobe, pri poklicu po končani bitki smo našli 37 mož več.

Uš ohranila enemu življenje, drugemu pa ga vzela. »Tägliche Rundschau« poroča, da je neki pruski grenadir dolžan prav oni toliko obrekovani uši zahvalo, da je še živ. V najhujšem boju ga je uš tako hudo ugriznila, da se je pripognil in se popraskal. Komaj pa se je zganil, mu je zažvižgala krogla nad glavo in zadela vojaka, ki je stal za njim. Ko bi se ne bil pripognil, bi bilo njegovo življenje izgubljeno. In tako je uš enemu rešila življenje, drugemu ga pa vzela.

Najnovejša poročila.

Hudi boji pri Užoku.

D u n a j, 21. marca. Uradno se poroča: V Karpatih je na fronti med prelazom Užok in sedlom Konieczna včeraj prišlo do hudih bojev. Že ponoči 20. t. m. so poskušali sovražni oddelki z nenadnim nastopom osvojiti posamezna naša opirališča. Povsod smo jih z velikimi izgubami odbili. V jutranjih urah so se v celem obsegu ponovili ruski napadi. Razvijajoči se boji so trajali na nekaterih točkah ves dan. Do večera smo odbili rukse sile, ki so napadle naše postojanke ob Sanu pri Smolniku in Also-Pagonyju. 1070 Rusov smo ujeli.

Na ostalih frontah se ni nič posebnega zgodilo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

Velikanski boji v Karpatih.

D u n a j, 22. marca. Vojni poročevalci poročajo: Rusi so v Karpatih spravili na fronto vse svoje razpoložljive sile. Rusi ne prestando napadajo. Pri Dukli, Užoku in Lupkovu so dosegli boji svoj višek. Našim četam se je posrečilo odbiti naskakujoče ruske množice s strašnimi krvavimi izgubami za Ruse. Prostor pred našimi postojankami je poln trupel ruskih vojakov. Dvomljivo je, če bodo Rusi še nadalje mogli izpopolniti vse vrzeli.

General Borojevič o položaju v Karpatih.

B u d i m p e š t a, 21. marca. Vojni poročevalec »Pesti Hirlap« poroča svojemu listu, da je imel pogovor z generalom Borojevičem, poveljnikom naše karpatske armade, ki je med drugim izjavil: V zahodnih Karpatih so Rusi po ljutom boju zadnjih dni izgubili na ozemlju. Sovražnik je bil na

več točkah tako močno odbit, da se naše postojanke pri prelazu Dukla in zahodno od tega nahajajo že onstran ogrske meje. Vzhodno od Dukle se nahaja sovražnik še v malem kotu na brezpomembnih višinah. Prelaz in njegova okolica je prava Ahilova peta naše karpatske fronte, zato so Rusi z močnimi silami skušali prodreti, kar se jim pa ni posrečilo. Na tej točki bojne črte se nam ni treba ničesar več bati.

K bitki v Dardanelah.

Carigrad, 21. marca. (Kor. ur. Zaskasnelo.) Sovražni poizkusi, da bi izsilili pot skozi Dardanele, so dosegli svoj višek v sedemurnem artiljerijskem boju dne 18. t. m. Zavezniki so ob 1/2 12. uri dopoldne pripluli pred Dardanele in obstreljevali mesto Čanak. Ko sta bili dve angleški križarici zadeti, so dobili zavezniki glavni udarec. Celo uro so poizkušali s svojimi topovi ščititi bojno ladjo, ki je bila izročena poginu, dokler ni osem zadetih strelav zapечатilo neuspeh vseh naporov. Nato se je vršil deset minut obupen umikovalni boj.

Prijateljski odnošaji med Vatikanom in Kvirinalom.

Rim, 22. marca. Ministrski predsednik Salandra se je pripeljal v palačo umrlega kardinala Agliardija in se je vpisal v kondolenčno listo. Listi povdarjajo, da je tak korak aktivnega kabinetnega načelnika prvi in sklepajo iz tega, da so odnošaji med sveto stolico in italijansko vlado prijateljski.

Gospodarska in vojaška obramba Italije.

Rim, 21. marca. (Kor. urad.) Senat je sprejel po kratki razpravi s 145 proti 2 glasovom zakonski načrt o gospodarski in o vojaški obrambi Italije.

Posebno srbsko poslanstvo v Rimu.

Rim, 20. marca. Listi poročajo, da je dospel semkaj bivši srbski poslanik v Carigradu, Renadinović. »Giornale d'Italia« pripominja, da je Renadinoviću poverjena posebna misija.

Sofijski napadalci prijati.

Bukarešt, 21. marca. Iz Ruščuka poročajo, da so tam prijeli dva Srba, eden je profesor kemije, ko sta hotela preko Donave v Rumunijo. Dolže ju, da sta povzročila znani bombni atentat v Sofiji.

Abstinenca je vir zadovoljnosti in mirne vesti! --

Loterijske številke:

Gradec, 17. marca: 45, 41, 72, 53, 4.

Linc, 21. marca: 1, 80, 3, 49, 82.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Hranilnica in posojilnica za Suho in okolico

reg. zadr. z neomej. zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo dne 28. marca 1915 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o poslovanju.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1914.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
5. Poučen govor.
6. Razni nasveti.

Ako bi ob 3. uri ne bilo dosti zadrušnikov se vrši zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spod. Dravbergu

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v četrtek, dne 8. aprila 1915 ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih „Narodnega doma“ v Spodnjem Dravbergu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1914.
4. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Odbor.

Vabilo

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Borovljah,

ki se vrši dne 28. marca ob 3. uri popoldne v pisarni posojilnice z dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in računsko poročilo.
2. Sklep o čistem dobičku.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razno.

K obilni udeležbi vabi vse zadrušnike

načelstvo.

Hranilnica in posojilnica v Borovljah

registr. zadr. z neom. zav.

vabi na

redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo, dne 28. marca 1915, ob 3. uri popoldne v dvorani posojilnične hiše v Borovljah št. 50.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. — 2. Poročilo o poslovanju. — 3. Poročilo o računskem zaključku za leto 1914. — 4. Sklepanje radi čistega dobička. — 5. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. — 6. Razno.

Ako ob določeni uri ne bo zadostno število članov, se bo pol ure pozneje brezpogojno sklepalo.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in štole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani steni.

Prosimo, da poskusite, in prepričani smo, da bode te stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhane, kisline prosto in neobtežena avile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitveniki, cerkvena muzikala, tudi Hladnikova.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.